

YUKO WAPI “KRISTO” KATIKA “UKRISTO?”

Ukadiriaji:

Maelezo: Je, Kweli Ukristo unafuata mafundisho ya Yesu na manabii wa awali?

Aina: [Makala Ulinganifu wa Dini Yesu](#)

Na: Laurence B. Brown, MD

Iliyochapishwa mnamo: 19 Dec 2021

Ilirekebishwa mara ya mwisho mnamo: 12 Dec 2022

Wasomi wa kidini kwa muda mrefu wamehusisha zaidi mafundisho ya imani ya Kikristo na mafundisho ya Paulo kuliko yale ya Yesu. Lakini kwa kadiri ningependa kurukia katika somo hilo, nafikiri ni vyema kurudi nyuma na kulitazama kwa haraka, kwa kubahatisha Agano la Kale.

Agano la Kale linafundisha kwamba Yakobo alishindana mieleka na Mungu. Kwa hakika, Agano la Kale linaandika kwamba Yakobo hakushindana mieleka tu na Mungu, bali Yakobo alishinda (Mwanzo 32:24-30). Sasa, kumbuka, tunazungumza kuhusu sehemu ndogo ya chembe inayoshindana na Muumba wa ulimwengu wenye kipenyo cha maili 240,000,000,000,000,000,000,000, iliyo na zaidi ya galaksi bilioni moja ambayo ya kwetu—Galaxy ya Milky Way—ni moja tu (moja ndogo, hapo hapo), na kushinda? Samahani, lakini mtu alikuwa na kurasa chache walipo andika kifungu *hicho*. Jambo ni, hata hivyo, kwamba kifungu hiki kinatuacha katika hali ya sintofahamu. Tunapaswa kuhoji dhana ya Kiyahudi ya Mungu au kukubali maelezo yao kwamba "Mungu" haimaanishi "Mungu" katika aya zilizo hapo juu, lakini badala yake inamaanisha malaika au mwanadamu (ambayo, kimsingi, inamaanisha Agano la Kale sio la kuaminiwa). Kwa kweli, ugumu huo wa maandishi umekuwa tatizo sana hivi karibuni Biblia zimejaribu kulificha kwa kubadili tafsiri kutoka "Mungu" hadi "mwanadamu." Hata hivyo, wasichoweza kubadili ni andiko la msingi ambalo Biblia ya Kiyahudi inatafsiriwa kutoka kwake, na iyo inaendelea kusomeka "Mungu."

Kutokutegemewa ni tatizo linalo jirudia katika Agano la Kale, mfano maarufu zaidi ukiwa ni mkanganyiko kati ya Mungu na Shetani! Samueli II 24:1 inasema:

“Hasira ya BWANA ikawaka tena juu ya Israeli, akamshawishi Daudi kupigana nao nakusema, ‘E nenda, ukawahesabu Israeli na Yuda’”.

Hata hivyo, 1 Mambo ya Nyakati 21:1 husema: “Basi *Shetani* akasimama juu ya Israeli, akamshawishi Daudi kuwahesabu Israeli.”

Uhhh, ilikuwa ni nani? Bwana, au Shetani? Mistari yote miwili inaelezea tukio moja katika historia, lakini moja inazungumza juu ya Mungu na nyingine ya Shetani. Kuna

tofauti kidogo (kama, jumla).

Wakristo wangependa kuamini kwamba Agano Jipya halina matatizo hayo, lakini wanadanganywa. Kwa kweli, kuna ukinzani mwingi kwamba waandishi wamejitolea vitabu kwa somo hili. Kwa mfano, Mathayo 2:14 na Luka 2:39 hutofautiana kuhusiana kama familia ya Yesu ilikimbilia Misri au Nazareti. Mathayo 6:9-13 na Luka 11:2-4 hutofautiana kuhusu maneno ya “Sala ya Bwana.” Mathayo 11:13-14, 17:11-13 na Yohana 1:21 hazikubaliani kama Yohana Mbatizaji alikuwa Eliya au la.

Mambo huwa mabaya zaidi tunapoingia kwenye uwanja wa madai ya kusulubiwa: Ni nani aliyebeba msalaba—Simoni (Luka 23:26, Mathayo 27:32, Marko 15:21) au Yesu (Yohana 19:17)? Je, Yesu alikuwa amevaa vazi la rangi nyekundu (Mathayo 27:28) au vazi la zambarau (Yohana 19:2)? Je, askari wa Kirumi waliweka nyongo (Mathayo 27:34) au manemane (Marko 15:23) katika divai yake? Je, Yesu alisulubishwa kabla ya saa ya tatu (Marko 15:25) au baada ya saa sita (Yohana 19:14-15)? Je, Yesu alipaa siku ya kwanza (Luka 23:43) au la (Yohana 20:17)? Je, maneno ya mwisho ya Yesu yalikuwa, “Baba, ‘mikononi Mwako naiweka roho yangu” (Luka 23:46), au je, yalikuwa “Imekwisha” (Yohana 19:30)?

Haya ni baadhi tu ya orodha ndefu ya kutopatana kwa maandiko, na yanasisitiza ugumu wa kuamini Agano Jipya kama maandiko. Hata hivyo, kuna wale wanaoamini wokovu wao kwa Agano Jipya, na ni Wakristo hawa wanaohitaji kujibu swali, “Yuko wapi ‘Kristo’ katika ‘Ukristo?’ “Hili, kwa kweli, ni swali la haki kabisa. Kwa upande mmoja tuna dini iliyopewa jina la Yesu Kristo, lakini kwa upande mwingine kanuni za Ukristo wa kiorthodoksi, ambazo ni kusema Ukristo wa *Utatu*, zinapingana karibu na kila kitu alichofundisha.

Najua, najua—ninyi ambao hampigi kelele “Mzushi!” mnakusanya kuni na kupanda miti. Lakini ngoja. Weka chini bunduki yenye nguvu na usikilize. Ukristo wa Utatu unadai kuegemeza mafundisho yake juu ya mchanganyiko wa mafundisho ya Yesu na ya Paulo. Shida ni kwamba, mafundisho haya ni ya ziada. Kwa kweli, yanapingana yenyewe.

Chukua baadhi ya mifano: Yesu alifundisha Sheria ya Agano la Kale; Paulo alikanusha. Yesu alihubiri imani ya Kiyahudi ya kiorthodoksi; Paulo alihubiri mafumbo ya imani. Yesu alizungumza juu ya uwajibikaji; Paulo alipendekeza kuhesabu haki kwa imani. Yesu alijieleza kuwa nabii wa kabila; Paulo alimfafanua kuwa nabii wa ulimwengu wote. [\[1\]](#) Yesu alifundisha sala kwa Mungu, Paulo alimweka Yesu kuwa mwombezi. Yesu alifundisha umoja wa kimungu, wanatheolojia wa Paulo walijenga Utatu.

Kwa sababu hizi, wasomi wengi humchukulia Paulo kuwa mpotoshaji mkuu wa Ukristo wa Mitume na mafundisho ya Yesu. Madhehebu mengi ya Kikristo ya awali yalishikilia maoni haya pia, yakiwemo madhehebu ya Kikristo ya karne ya pili yanayojulikana kama “waasili”— “Hasa, walimchukulia Paulo, mmoja wa waandishi mashuhuri wa Agano Jipya, kuwa mzushi mkuu badala ya kuwa mtume.”[\[2\]](#)

Lehmann anachangia:

“Kile ambacho Paulo alitangaza kuwa ‘Ukristo’ kilikuwa uzushi mtupu ambao haungeweza kutegemea imani ya Kiyahudi au ya Wa essene, au juu ya fundisho la Mwalimu Yesu. Lakini, kama Schonfield anavyosema, ‘Uzushi wa Pauline ukawa msingi wa mafundisho ya orthodoxi ya Kikristo na kanisa halali likakataliwa kuwa la uzushi.’ ... Paulo alifanya jambo ambalo Mwalimu Yesu hakuwahi kufanya na kukataa kufanya. Alieneza ahadi ya Mungu ya wokovu kwa Mataifa; aliifuta sheria ya Musa, na akazuia ufikiaji wa moja kwa moja kwa Mungu kwa kuanzisha mpatanishi.”^[3]

Bart D. Ehrman, labda msomi aliye hai mwenye mamlaka zaidi wa uhakiki wa maandishi, anatoa maoni:

“Maoni ya Paulo hayakukubaliwa na watu wote au, mtu anaweza kubisha, hata kukubali yote.... La kustaajabisha zaidi, barua za Paulo mwenyewe zinaonyesha kwamba kulikuwa na viongozi wa Kikristo wasemao wazi, wanyofu, na watendaji ambao hawakukubaliana naye vikali kuhusu jambo hili na walichukulia maoni ya Paulo kuwa ni upotovu wa ujumbe wa kweli wa Kristo.... Mtu anapaswa kukumbuka kila wakati kwamba katika barua hii ya Wagalatia Paulo anaonyesha kwamba alikabiliana na Petro kuhusu masuala kama hayo (Gal. 2:11-14). Hakukubaliana, yaani, hata na mwanafunzi wa karibu zaidi wa Yesu kuhusu jambo hilo.”^[4]

Akizungumzia maoni ya Wakristo fulani wa mapema katika fasihi ya Pseudo-Clementine, Ehrman aliandika:

“Paulo ameipotosha imani ya kweli iliyotegemea maono mafupi, ambayo bila shaka ameyaelewa vibaya. Kwa hiyo Paulo ni adui wa mitume, sio mkuu wao. Yuko nje ya imani ya kweli, mzushi aliyetakiwa kufungiwa, wala sio mtume wa kufuatwa.”^[5]

Wengine wanamwinua Paulo kuwa mtakatifu. Joel Carmichael sio mmoja wao:

“Sisi tuko mbali na Yesu. Ikiwa Yesu alikuja **“tu kutimiza”** Torati na Manabii; Ikiwa alifikiri kwamba **“hakuna nukta moja, wala alama moja”** **“itaondoka katika Torati,”** kwamba amri kuu ilikuwa **“Sikia, Ee Israeli, Bwana, Mungu wetu, Bwana ndiye mmoja,”** na kwamba **“hakuna aliye mwema. bali Mungu”**....Angefikiria nini kuhusu kazi ya mikono ya Paulo! Ushindi wa Paulo ulimaanisha kufutwa kwa Yesu wa kihistoria; anakuja kwetu akiwa amepakwa dawa katika Ukristo kama inzi katika kahawia.”^[6]

Dkt. Johannes Weiss anachangia:

“Kwa hiyo imani katika Kristo kama ilivyoshikiliwa na makanisa ya awali na ya Paulo ilikuwa kitu kipya kwa kulinganishwa na mahubiri ya Yesu; ilikuwa aina mpya ya dini.”^[7]

Aina mpya ya dini, hakika. Na kwa hiyo swali, “Yuko wapi ‘Kristo’ katika ‘Ukristo?’ “Ikiwa Ukristo ni dini ya Yesu Kristo, ziko wapi sheria za Agano la Kale na imani kali ya Mungu mmoja ya Dini ya Kiorthodoksi ya Mwalimu Yesu? Kwa nini Ukristo unafundisha kwamba Yesu ni mwana wa Mungu wakati Yesu alijiita “mwana wa Adamu” mara themanini na nane, na si mara moja “mwana wa Mungu”? Kwa nini Ukristo unaidhinisha ungamo kwa makuhani na sala kwa watakatifu, Mariamu na Yesu wakati Yesu aliwafundisha wafuasi wake:

“kwa namna hii, Kwa hiyo, salini hivi: ‘Baba yetu...’” (Mathayo 6:9)?

Na ni nani aliyemteua papa? Hakika si Yesu. Ni kweli, huenda alimuita Petro mwamba ambaye angejenga kanisa lake juu yake (Mathayo 16:18-19). Hata hivyo, mistari mitano kidogo baadaye, alimuita Petro “Shetani” na “kosa.” Na tuisahau kwamba "mwamba" huu ulimkana Yesu mara tatu baada ya kukamatwa kwa Yesu-ushuhuda mbaya wa kujitolea kwa Petro kwa kanisa jipya.

Je, inawezekana kwamba Wakristo wamekuwa wakimkana Yesu tangu wakati huo? Kubadilisha imani kali ya Yesu ya kuwa Mungu mmoja kuwa Utatu wa wanatheolojia wa Paulo, na kuchukua nafasi ya sheria ya Mwalimu Yesu ya Agano la Kale na “kuhesabiwa haki kwa imani,” badala ya dhana ya Yesu kufanya upatanisho kwa ajili ya dhambi za wanadamu kwa ajili ya uwajibikaji wa moja kwa moja ambao Yesu alifundisha, na kutupilia mbali dai la Yesu kwa ubinadamu kwa dhana ya Paulo ya Yesu kuwa mtakatifu, tunapaswa kuhoji ni kwa namna gani hasa Ukristo unaheshimu mafundisho ya nabii wake.

Suala linalofanana ni kufafanua ni dini gani *inayo* heshimu mafundisho ya Yesu. Basi acheni tuone: Ni dini gani inayomheshimu Yesu Kristo kuwa nabii ila mwanadamu? Ni dini gani inayoshikamana na imani kali ya Mungu mmoja, sheria za Mungu, na dhana ya uwajibikaji wa moja kwa moja kwa Mungu? Je, ni dini gani inayokataa kuwa wapatanishi kati ya mwanadamu na Mungu?

Ukijibu, “Uislamu,” utakuwa sahihi. Na kwa namna hii, tunaona mafundisho ya Yesu Kristo yakionyeshwa vyema katika dini ya Kiislamu kuliko katika Ukristo. Pendekezo hili, hata hivyo, halikusudiwi kuwa hitimisho, bali ni utangulizi. Wale wanaopata kupendezwa kwao na mjadala huu wa juu wanahitaji kulichukulia suala hilo kwa uzito, kufungua mawazo yao na kisha ... endelea!

Hakimiliki © 2007 Laurence B. Brown.

Kuhusu mwandishi:

Laurence B. Brown, MD, unaweza kuwasiliana naye kwa BrownL38@yahoo.com. Yeye ndiye mwandishi wa Amri ya Kwanza na ya Mwisho (Machapisho ya Amana) na Kutoa Ushahidi wa Kweli (Dar-us-Salam). Vitabu vijavyo ni vya kusisimua vya kihistoria, Eighth Scroll, na toleo la pili la Amri ya Kwanza na ya Mwisho, iliyoandikwa upya na kugawanywa katika MisGod'ed na mwendelezo wake, God'ed.

Rejeleo la maelezo:

[1]

Yesu Kristo alikuwa nabii mmoja zaidi katika safu ndefu ya manabii waliotumwa kwa Waisraeli waliopotea. Kama vile alivyo thibitisha waziwazi, "Sikutumwa ila kwa kondoo waliopotea wa nyumba ya Israeli." (Mathayo 15:24) Yesu alipowatuma wanafunzi katika njia ya Mungu, aliwaagiza, "Msiende katika njia ya Mataifa, wala msiingie katika mji wa Wasamaria; Bali enendeni kwa kondoo waliopotea wa nyumba ya Israeli." (Mathayo 10:5-6) Katika huduma yake yote, Yesu hakurekodiwa kamwe kuwa aligeuza mtu wa Mataifa, na kwa kweli imerekodiwa kuwa hapo awali alimkemea Mtu wa Mataifa kwa kutafuta upendeleo wake, akimfananisha na mbwa (Mathayo 15:22-28 na Marko 7:25-30). Yesu mwenyewe alikuwa Myahudi, wanafunzi wake walikuwa Wayahudi, na yeye na wao walielekeza huduma zao kwa Wayahudi. Mtu hujuliza hili lamaanisha nini kwetu sasa, kwa kuwa wengi wa wale ambao wamemchukua Yesu kuwa 'mwokozi wao binafsi' ni wale Wasio Wayahudi, na sio "kondoo waliopotea wa nyumba ya Israeli" ambao alitumwa kwao.

[2]

Ehrman, Bart D. Agano Jipya: *Utangulizi wa Kihistoria kwa Maandiko ya Wakristo wa Mapema*. 2004. Chuo cha Oxford. Uk. 3.

[3]

Lehmann, Johannes. 1972. *Ripoti ya Yesu*. Ilitafsiriwa na Michael Heron. London: Souvenir Press uk. 128, 134.

[4]

Ehrman, Bart D. 2003. *Ukristo Uliopotea*. Chuo Kikuu cha Oxford. Uk. 97-98.

[5]

Ehrman, Bart D. 2003. *Ukristo Uliopotea*. Chuo Kikuu cha Oxford. Uk. 184.

[6]

Carmichael, Joel, M.A. 1962. *Kifo cha Yesu*. New York: Kampuni ya Macmillan. uk. 270

[7]

Weiss, Johannes. 1909. *Paulo na Yesu*. (Imetafsiriwa na Rev. H. J. Chaytor). London na New York: Harper na Brothers. uk. 130.

Anwani ya wavuti ya makala hii:

<https://www.islamreligion.com/index.php/sw/articles/508/yuko-wapi-kristo-katika-ukristo>

Hakimiliki © 2006-2020 Haki zote zimehifadhiwa. © 2006 - 2023 IslamReligion.com. Haki zote zimehifadhiwa.